

ΦΑΝΤΑΣΙΑΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 07: ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΚΥΜΑ

- Α' Παγκόσμιος Πόλεμος → τέλος δυναστειών, εθνικό κράτος = κανονικότητα. Νέα κράτη → δικό τους χαρακτήρα, γλώσσα, εκπαιδευτικό σύστημα, κανονισμούς (λαϊκός γλωσσικός εθνικισμός + επίσημος κρατικός εθνικισμός).
- Τέλη 19ου–αρχές 20ου αιώνα: Μεγάλες μετακινήσεις πληθυσμών για τρεις λόγους:
 - Τεχνολογικές εξελίξεις (πχ. ατμομηχανή).
 - Αποικιακή *Ρωσοποίηση*: Δίγλωσσοι δημόσιοι υπάλληλοι → πρόσβαση στην δυτική κουλτούρα.
 - Εξάπλωση της μοντέρνας/ευρωπαϊκού μοντέλου εκπαίδευσης, απόθεμα διοικητικής ελίτ, έντυπος λόγος.
- Έντυπος καπιταλισμός: γλώσσα → παραπάνω από σύμβολα, εμβλήματα, αυξημένη ικανότητα να γεννήσει φαντασιακές κοινότητες. Ενωσιακή ιδιότητα > διαχωριστική.
- Εθνικισμοί 20ου αιώνα: Αρθρωτικός χαρακτήρας, εθνικισμός → αδιαχώριστος από πολιτική συνείδηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 08: ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

- Υπεράσπιση εθνικισμού: ικανός να γεννήσει θετικά συναισθήματα, υπερσχύουν των αρνητικών. Έργα τέχνης → αγάπη > μίσος. Έθνος = έμφυτο, θυσία για αυτό = αγνή.
- Γλώσσα = δίαυλος αφοσίωσης, μας συνδέει μεταξύ μας & με τους νεκρούς. Δυνατότητα να εισέλθει κανείς στο έθνος. Αφομοίωση = ιδέα αποδεκτή από τα περισσότερα έθνη.
- Ρατσισμός ≠ προϊόν εθνικισμού.

Εθνικισμός	Ρατσισμός
Πολιτικός εχθρός	Σωματικά χαρακτηριστικά
Παθητικός	Ενεργητικός
Υπερβαίνει το κράτος	Εντός του κράτους

Αντιθέτως, ρίζες στην ταξική πολιτική, συνέχιση αριστοκρατικής λογικής. Εκτός της Ευρώπης → διαίωνιση Ευρωπαϊκής κυριαρχίας (συμβολή λαϊκιστικού, γλωσσικού εθνικισμού & διόγκωσης διοικητικής ελίτ).

- Ευρώπη = 2 στρατούς → επίσημο, φτωχό, εσωτερικό & άτυπο, διοικητικό, πλούσιο, εξωτερικό. “Συμμαχία μεταξύ των λευκών” → ταξική συνείδηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 09: Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Angelus Novus του Paul Klee

- Ναρίν: Βρετανικό σύστημα = εφεύρεση → μπορεί να μιμηθεί και να επαναληφθεί. Σημασία έντυπου λόγου & δυνατότητα αποτύπωσης γεγονότων στο χαρτί. Ικανότητα διαρκούς επανασχεδιασμού και επαναφαντασίωσης του έθνους.
- Κράτος → δύο εκφάνσεις: Επίσημη κρατική (απορρέει από το κράτος, άπτεται άμεσα των συμφερόντων & πολιτικών του) κληρονομείται από επαναστάτες αρχηγούς (μαζί με δυναστεία) + λαϊκή (γλώσσα αυτοάμυνας).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: ΑΠΟΓΡΑΦΗ, ΧΑΡΤΗΣ ΜΟΥΣΕΙΟ

- Περίπτωση Νοτιοανατολικής Ασίας. Πολιτικά εργαλεία.
- Απογραφή:
 - 19ος αιώνας—σήμερα: Κατηγορίες → αποκλειστικές, φυλετικές, ποσοτικοποιημένες, αυτοτελείς και αποκλειστικές. (“Άλλοι”)
 - Αρχικός σκοπός: Αρχείο φορολόγησης και στρατολόγησης. Σταδιακά → περιλαμβάνει γυναίκες, παιδιά. Οργάνωση εκπαιδευτικών, δικαστικών, διοικητικών, υγειονομικών μονάδων.
 - Θρησκεία: Ανοχή, προσπάθεια ρύθμισης & υποταγής. Θρησκευτικοί χώροι = ελευθερία, οργάνωση.
- Χάρτης:
 - Νέος τρόπος απεικόνισης γεωγραφικών σημείων. Ύπαρξη φυσικών συνόρων, αλλά σε στρατηγικά σημεία.
 - Λογική απόλυτης κατηγοριοποίησης, μεταβολές → χάρτης = πραγματικότητα την οποία προέβλεπε, μοντέλο ΓΙΑ αυτή.
 - Εθνικό λογότυπο, αναγνωρίσιμο σύμβολο. Αναπαράξιμο και εμπορευματοποιημένο.
 - Συμβολή στην—επιβεβλημένη—συμβίωση διαφορετικών πληθυσμών κάτω από το ίδιο κράτος.
- Μουσείο:
 - + φαντασία που το περιβάλλει → πολιτικά.

- Έως 19ο αιώνα = έλλειψη ύπαρξης ενδιαφέροντος για συστηματική μελέτη αντικειμένων → φωτογραφία, μέτρηση, ανακατασκευή, ανάλυση και επίδειξη του αρχαιολογικού χώρου & ευρημάτων.
- Προσπάθειες για ανασύσταση → κίνητρα πέρα των επιστημονικών.
 - Ταυτόχρονη άνθιση με διάλογο σωστών εκπαιδευτικών πολιτικών. Προοδευτικοί = υπέρ δημόσιας εκπαίδευσης. Συντηρητικοί = κατά των αλλαγών, αρχαιολογία = έκφανση συντηρητικού κινήματος.
 - Ιεραρχία μεταξύ (ένδοξων) προγόνων γηγενών, και (ξεπεσμένων, ανίκανων, αντάξιων) εργατών → νομιμοποίηση εξουσίας αποικιακού κράτους.
 - Αρχαιολογία, τουρισμός = υπεροχή του αρχαίου κόσμου αλλά αφαίρεση αρχικού σκοπού από ανακατασκευασμένα μνημεία.
- Μνημείο = ικανό για αναπαραγωγή, κυριολεκτικά (φωτογράφιση και διάθεση για δημόσια κατανάλωση) και ιδεολογικά (αφαίρεση ιερότητας).
- Προσπάθεια διατήρησης κληρονομιάς μέσω εμπορευματοποίησης.
- Εθνικοί πίνακες.
- Απογραφή, χάρτης, μουσείο = απόλυτο κατηγοριοποιητικό πλέγμα, εφαρμόσιμο σε ανθρώπους, περιοχές, θρησκείες και μνημεία, ως κατηγορίες μετρήσιμες, συγκεκριμένες, ποσοτικοποιημένες και σειριοποιημένες, ικανές να προσδιορίσουν μαθηματικά τι ανήκει που. Δίνει στο έθνος φαινομενικό βάθος στον ιστορικό χρόνο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11: ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΛΗΘΗ

- Πόλεις που ξεκινούν με “Νέα” = συνέχιση, διαδοχή, σύνδεση με κάτι προϋπάρχον. Σταδιακά → παράλληλη, ταυτόχρονη ύπαρξη.
- Αμερικανικός εθνικισμός (1ης γενιάς): Όχι ρήξη/απόσχιση, αλλά αναθεώρηση σχέσης με Αγγλία. Ανεξαρτησία: αναπάντεχη, ανεπανάληπτη, αλλά λογική. Κριτήρια ≠ ιστορικά, κοινή καταγωγή. Εφημερίδες → ιδέα γραμμικής συνέχισης γεγονότων.
- Ευρωπαϊκοί εθνικισμοί (2ης γενιάς): Ανικανότητα να είναι επαναστατικοί → κοινή ιστορία, καταγωγή, “αφύπνιση”.
 - Γλώσσα: επίκληση = εύκολη (έλλειψη ημερομηνίας παρασκευής), σχέση με πρώην μητρόπολη, ΑΛΛΑ όχι υπερβολική έμφαση → ιστορική συνέχιση.
 - Ιστορία: Λόγος εκ μέρους των νεκρών, ικανότητα να εκφραστούν καλύτερα οι (ακόμη και ανεκδήλωτες) επιθυμίες τους. Διάσωση στοιχείων υπό την απειλή της λήθης, αλλά συχνά σκόπιμη (όταν πραγματικότητα δεν είναι κολακευτική/εναρμονισμένη με ιδέα έθνους). Εκπαιδευτικό σύστημα = “παιδαγωγική βιομηχανία” που προωθεί αυτόν τον σκοπό.
- Όχι απαραίτητα προϊόν κυβερνητικών υπολογισμών, ανάγκη για εύρεση νέων δεσμών πέρα του εθνικού.
- Παράδειγμα με παιδική φωτογραφία → ανάγκη αφηγητή που συνδέει το παρελθόν με το παρόν (έθνος: έντυπος καπιταλισμός). Σχέση γεγονότων ≠ γραμμική. Αλλά άτομο → αρχή-τέλος. Έθνος ≠ αρχή → όχι τέλος.
- Αξία επειδή είναι “δικά μας”.